

Senátor Joseph R. McCarthy

18.dubna 2010 Roman Joch

Slovo „mccarthismus“ je dodnes synonymem honů na čarodějnice a pálení knih. Je ekvivalentem slova „fašismus“. Přitom výraz „leninismus“ tak negativní konotace ani zdaleka nevzbuzuje; přitom kvůli aktivitám senátora McCarthyho nejenže jediný člověk nebyl popraven, nýbrž ani jeden nebyl uvězněn - zatímco Lenin a jeho režim desetitisíce lidí popravili, statisíce uvěznili a miliony nechali umřít bídnou smrtí zimou a hladem.

V důsledku mccarthismu sice několik lidí přišlo kvůli svým názorům o práci, ale to i včetně stoupců McCarthyho po jeho pádu v roce 1954.

Joe McCarthy byl v roce 1946 zvolen republikánským senátorem USA za stát Wisconsin. V únoru 1950 na mítinku ve městě Wheeling, stát Západní Virginie, oznámil, že má v ruce seznam komunistů, kteří pracují na Ministerstvu zahraničí, přičemž Trumanova vláda je tam trpí a ignoruje bezpečnostní riziko, jež představují. Vzápětí se McCarthy stal předsedou senátního podvýboru, jenž měl komunisty ve státní zprávě vyšetřovat. A zde došlo ke sporu mezi levicí a pravicí, kolem něhož dodnes panuje zmatek. Abychom ho vyjasnili, musíme si uvědomit, že spor o mccarthismus se nejednal otázky jedné, nýbrž otázek dvou.

Důkazy nebyly, ale...

Tou první byla otázka, zda měl senátor McCarthy dostatečné důkazy pro svá obvinění mnohých lidí, že jsou komunisty a přímo agenty Sovětů. Odpovědí je, že tyto důkazy neměl. Tedy ti, kdo pod kritikou mccarthismu rozuměli kritiku obviňování bez důkazů, měli pravdu. Je však nutno podotknout, že nyní, po otevření sovětských archivů, se potvrdilo, že naprostá většina lidí, které McCarthy obvinil z komunismu a špionáže pro SSSR, skutečně komunisty a sovětskými agenty byla.

Tou druhou byla otázka, zda ve 40. a 50. letech v Americe opravdu docházelo ke komunistické konspiraci, infiltraci státní správy a subverzi - jak tvrdil McCarthy -, anebo nikoli. A zda má svobodná země právo vyhledávat ve svém státním aparátu a propouštět z něj stoupence totalitních názorů, jejichž cílem je zničení všech svobod všech občanů a nastolení krutovlády Lavrentije Beriji, jejich pána, a Josifa Stalina, jejich boha, nad světem. V tom měl McCarthy pravdu a jeho kritici se mýlili.

McCarthy byl člověkem, který nezodpovědně zastával kauzu, jež byla spravedlivá a správná. Levice neměla nic proti tomu, když byli ze státní správy vyhazováni nacisté a jejich sympatizanti; řvala však o porušování občanských práv, když byl tentýž princip vztažen i na komunisty. Jinými slovy, poskoky

Beriji a Stalina považovala za legitimní proud v názorovém spektru svobodné země. McCarthy se tedy nemýlil, že stalinisté jsou víceméně totéž jako nacisté, a tedy levice, která tuto pravdu nevidí, není způsobilá vládnout svobodným občanům ve svobodné republice, neboť není schopna ochránit jejich svobodu před totalitáři. Na druhé straně vady jeho osobního charakteru – obviňování bez důkazů, alkoholismus, nekritické podlehnutí vlivu jeho hlavního poradce, Roye Cohna, jenž ho nakonec přivedl k sebevražednému konfliktu s armádou – dodávaly legitimitu jeho pomýleným odpůrcům, a na dlouhou dobu tak zdiskreditovaly ušlechtilou věc antikomunismu.

Podpora Kennedyů

Mimochodem, o funkci hlavního McCarthyho poradce hodně stál Robert Kennedy, později ministr spravedlnosti ve vládě svého bratra, prezidenta Johna F. Kennedyho (1961–63), a demokratický senátor za stát New York (1964–68); v 50. letech všichni Kennedyové McCarthyho podporovali. Kdyby to místo dostal Bobby Kennedy a nikoli Roy Cohn, McCarthy a jeho reputace by asi dopadli mnohem lépe.

McCarthy trval na tom, že lidé, kteří v 30. letech byli komunisty a v 50. letech pracovali v západních vládách, představovali bezpečnostní riziko. To levice popírala, a v tomto měl McCarthy pravdu – jak se nakonec definitivně prokázalo v Británii v 60. letech, kdy Kim Philby a jeho další kolegové v britské Secret Intelligence Service – všichni synkové z dobrých aristokratických a buržoazních rodin, všichni absolventi Cambridge University a všichni komunisté z 30. let – byli odhaleni jako sovětské špioni, odpovědní za vydání stovek bojovníků za svobodu katanům z Lubjanky. McCarthy byl tak ve svých záměrech – i když ne nutně prostředcích – posmrtně rehabilitován pro každého, kdo není intelektuálně hluchý a morálně slepý.

Joseph McCarthy (1908–1957)

- *americký republikánský senátor (1947–1957)*
- *bojovník proti komunismu*
- *předseda stálého vyšetřovacího podvýboru Senátu*